

MINISTERSTVO FINANCÍ

odbor Vnější vztahy a komunikace

PID: MFCRFXBVYG
Č. j.: MF-5336/2025/74-4
Počet příloh: 2

Praha 6. 2. 2025

Poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím a odložení části žádosti podle téhož zákona

Vážený pane,

Ministerstvu financí byla dne 24. ledna 2025 doručena Vaše žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „InfZ“). Vaše žádost je formulována takto:

- 1) *Prosím, jak lze dle metodiky používané MFČR ohodnotit pohledávku po splatnosti, kdy věřitel je státní příspěvková organizace zřízená ministerstvem, kdy fyzická osoba dluží státní příspěvkové organizaci a nesplácí dlužnou částku vůbec nebo velmi zřídka a dále je dlužník bez majetku a příjmů prokazatelně*

Prosím jak má postupovat státní příspěvková organizace kde zřizovatel je ministerstvo ČR, když má pohledávku po splatnosti vůči fyzické osobě, která nesplácí vůbec nebo velmi zřídka.

Příspěvková organizace předala věc exekutorskému úřadu, ale ani ten po 6 letech nedosáhla valného výsledku.

Má možnost státní příspěvková organizace dluh po splatnosti za této situace přeprodat pohledávku třetí osobě a pokud ano za jakých podmínek a jakou částku pokud se najde zájemce a za jakou cenu pokud je dlužník nedobytný a bez příjmů ve věku blízkého důchodového věku.

(...)

- 2) *Jak lze prosím přesně definovat a ohodnotit dluh státní příspěvkové organizace po splatnosti, kdy pohledávky po splatnosti, kterou tuto organizaci ministerstva ČR má vůči dlužníkovi fyzické osobě po splatnosti, tedy fyzická osoba dluží státní příspěvkové organizaci po splatnosti víc jak 6 let nesplácí nebo splácí nepravidelně. Její nedobytnost je jasná a vymáhání (nečitelné) nebo soudem ani po letech nikam nevede. (Pozn. připojeno je ještě Vaše schéma)*

- 3) *Jak dlouhou dobu lze vymáhat pohledávku po splatnosti, kdy věřitel je státní příspěvková organizace zřízená ministerstvem ČR, aby vůbec samotné vymáhání či má vůbec samotné vymáhání smysl a je tedy stanovená metodika MFČR po jakou – jaké době lze u státní příspěvkové organizace takovou pohledávku odepsat či přeprdat?*
- 4) *Za jakých podmínek lze provozovat tzv. bezcelní zónu v prostoru říčního přístavu v (nečitelné) u silniční komunikace a dočasné uskladnění v takovém skladu v bezcelní zóně?*
- 5) *Za jakých podmínek lze provozovat bezcelní zónu + možnost v takové zóně a za jakých podmínek prodeje zboží a služeb v ČR?*

K Vaší žádosti Vám Ministerstvo financí sděluje následující:

Vaše nová žádost navazuje na Vaši žádost podle InfZ, s níž jste se na Ministerstvo financí obrátil dne 5. listopadu 2024 (tato žádost byla vyřizována v rámci sp. zn. MF-43966/2024/74). Ve vztahu k Vaší předchozí žádosti v části, která se týkala problematiky „pohledávek“, jste byl vyzván k upřesnění Vaší žádosti. Vzhledem k tomu, že jste na tuto výzvu v zákonné lhůtě nereagoval, daná část Vaší žádosti byla v souladu s § 14 odst. 5 písm. b) InfZ odmítnuta. Vaše předchozí žádost v části, která se týkala problematiky „bezcelní zóny“, byla v souladu s § 14 odst. 5 písm. c) InfZ odložena. Ke zbývajícím částem Vaší žádosti Vám Ministerstvo financí poskytlo požadované informace.

Co se týče bodu 1) – bodu 3) Vaší žádosti, Ministerstvo financí konstatuje, že metodické materiály, které by odpovídaly popisu v bodě 1) žádosti a v bodě 3) Vaší žádosti, Ministerstvo financí nemá k dispozici. Zároveň je třeba zdůraznit, že Ministerstvu financí ve vztahu k vymáhání konkrétní pohledávky nepřísluší hodnotit postup státní příspěvkové organizace, jejímž zřizovatelem Ministerstvo financí není.

Rovněž je třeba upozornit, že podle § 2 odst. 4 InfZ platí, že *povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací*. Žádost o poskytnutí právního stanoviska je dotazem na názor ve smyslu § 2 odst. 4 InfZ a takovou žádost je povinný subjekt oprávněn odmítnout. Smyslem a účelem InfZ není sloužit jako prostředek pro získání právního či jiného posouzení určité věci.

Ministerstvo financí nicméně k Vaším dotazům z hlediska své působnosti v oblasti hospodaření s majetkem státu uvádí, že problematika základních způsobů nakládání s pohledávkami státu je upravena v § 31 – § 37 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů. Ministerstvo financí k této oblasti vypracovalo metodické stanovisko k dohodě o splátkách a metodické stanovisko k možnosti prominutí dluhu – oba dokumenty Vám Ministerstvo financí zasílá v příloze tohoto dopisu.

Zároveň lze uvést, že stát, reprezentovaný konkrétní organizační složkou státu nebo státní organizací v působnosti zákona č. 219/2000 Sb., je oprávněn pohledávku coby specifickou majetkovou položku také zcizit. Podmínky zcizení upravuje § 32 zákona č. 219/2000 Sb., který zní: *Postoupit pohledávku právnické nebo fyzické osobě lze zásadně jen za úplatu. Pokud sjednaná cena nedosahuje alespoň 60 % jmenovité*

hodnoty postupované pohledávky včetně příslušenství, popřípadě postupuje-li se pohledávka bezúplatně, lze pohledávku postoupit jen se schválením zřizovatele, a nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, se schválením věcně příslušného ústředního správního úřadu, a není-li ho, Ministerstva financí. To platí i v případě, má-li být pohledávka předmětem veřejné dražby podle zvláštního právního předpisu.

Problematika prominutí dluhu je upravena v § 34 zákona č. 219/2000 Sb., který zní:

- (1) Prominout dluh zcela nebo zčásti lze pouze dlužníku, který je fyzickou osobou, odůvodňují-li to jeho tíživé sociální poměry a o prominutí požádal.*
- (2) Prominout nelze dluh, který vznikl v souvislosti s trestnou činností dlužníka anebo má-li dlužník z jakéhokoliv důvodu pohledávku vůči státu, pokud sám do výše svého dluhu nepřistoupí k jejímu prominutí, anebo má-li dlužník majetek, z něhož lze dosáhnout uspokojení pohledávky státu.*
- (3) Výjimku z odstavců 1 a 2 může ze závažných důvodů povolit Ministerstvo financí.*
- (4) V případě prominutí dluhu vzniklého porušením podmínek smlouvy o poskytnutí státního příspěvku na individuální bytovou výstavbu^{57a}) neplatí ustanovení odstavců 2 a 3. Tento dluh lze prominout i z jiných důvodů než z důvodů uvedených v odstavci 1, nelze však prominout dluh vzniklý v souvislosti s trestnou činností nebo dluh u dlužníka, který má pohledávku vůči státu.*
- (5) K prominutí dluhu může dojít jen na základě písemné dohody.*

Problematika upuštění od vymáhání pohledávky je upravena v § 35 zákona č. 219/2000 Sb., který zní:

- (1) Od vymáhání pohledávky lze jednostranně upustit, jestliže*
 - a) dlužník zemřel a pohledávka nemohla být uspokojena ani vymáháním na jeho dědicích, nebo*
 - b) dlužník odmítá dluh dobrovolně splnit a přitom se pohledávka promlčela, nebo nelze prokázat, že pohledávka trvá, anebo nelze prokázat její výši a není podklad pro to, aby soud nebo jiný orgán určil výši podle úvahy, nebo*
 - c) je ze všech okolností případu zřejmé, že další vymáhání pohledávky by nebylo úspěšné.*
- (2) Lze rovněž upustit od vymáhání pohledávky, jejíž jmenovitá hodnota včetně příslušenství nepřesahuje 1 000 Kč, pokud dlužník odmítá dluh dobrovolně splnit anebo skutečnosti nasvědčují tomu, že předpokládané náklady na vymození pohledávky významně převýší předpokládaný příjem z této pohledávky. U téhož dlužníka lze v průběhu jednoho kalendářního roku upustit od vymáhání takové pohledávky jen jednou, ledaže by součet jmenovitých hodnot takových pohledávek včetně příslušenství, od jejichž vymáhání již bylo nebo má být upuštěno, nepřesáhl 1 000 Kč.*

(3) Upuštění od vymáhání pohledávky musí být písemné a dlužník se o něm nevyrozumívá. Upuštěním od vymáhání pohledávka nezaniká; postup podle ustanovení § 14 odst. 5 a 6 se nepoužije.

Co se týče problematiky zastavování marných exekucí, lze uvést, že dne 1. ledna 2022 nabyla účinnosti část druhá čl. III. bod 94 zákona č. 286/2021 Sb., která upravuje zastavení exekuce pro bezvýslednost podle § 55 odst. 7 – odst. 13 zákona č. 120/2001 Sb., exekuční řád, ve znění pozdějších předpisů, tzv. „marné exekuce“. V této souvislosti je nicméně třeba upozornit, že gestorem zákona č. 120/2001 Sb. je Ministerstvo spravedlnosti.

Ministerstvo financí uzavírá, že rozhodnutí o tom, jakou dobu povede příslušná organizační složka státu nebo státní organizace v působnosti zákona č. 219/2000 Sb. dané exekuční řízení v souladu s § 55 zákona č. 120/2001 Sb. není v působnosti Ministerstva financí. Toto rozhodnutí je v působnosti konkrétního subjektu, který je oprávněn s předmětnou pohledávkou nakládat.

Co se týče bodu 4) a bodu 5) Vaší žádosti, Ministerstvo financí konstatuje, že ve své žádosti ze dne 5. listopadu 2024 jste se na Ministerstvo financí obrátil s tímto dotazem: *Za jakých podmínek lze provozovat tzv. bezcelní zónu v prostoru říčního přístavu v ČR pro dovoz zboží říční dopravní lodí do ČR a jeho dočasné uskladnění v daném skladu bezcelní zóny?* Ministerstvo financí svým dopisem č. j. MF-43966/2024/74-2 tuto část Vaší žádosti v souladu s § 14 odst. 5 písm. c) InfZ odložilo. Ministerstvo financí Vám v této souvislosti sdělilo následující:

K bodu 5) Vaší žádosti Ministerstvo financí uvádí, že sice je ústředním orgánem státní správy pro daně a clo, tuto skutečnost však nelze chápat tak, že v působnosti Ministerstva financí jsou všechny otázky, které mají souvislost s problematikou daní a cel. Váš dotaz k provozování bezcelní zóny v konkrétním případě by měl být směřován na Celní správu ČR. Celní správa, která byla zřízena zákonem č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, sice patří mezi tzv. přímo řízené organizace Ministerstva financí, jedná se však o samostatný subjekt, resp. soustavu správních orgánů, přičemž Ministerstvo financí součástí Celní správy ČR není.

Na svých webových stránkách (<https://celnisprava.gov.cz/cz/o-nas/Stranky/celni-sprava.aspx>) Celní správa ČR ke svým kompetencím mimo jiné uvádí (jedná se o stručnou a zjednodušenou informaci):

Celní správa ČR vyměřuje a vybírá clo ze zboží, které je dováženo ze zemí, které nejsou v EU. Při celním řízení rozhoduje, zda bude zboží propuštěno na celní území EU, případně do jakého režimu. Obdobně Celní správa ČR rozhoduje, zda může být zboží vyváženo z EU, případně prováženo přes území EU. Při té příležitosti kontroluje, zda jsou dodržovány všechny zákazy a omezení. Clo je vybíráno na základě celních prohlášení. 80 % vybraného cla je zasíláno do rozpočtu EU, jako takzvaný „tradiční vlastní zdroj“ a 20 % jde do rozpočtu České republiky. Celkové množství vybraného cla činí ročně přibližně 9 miliard Kč.

Vzhledem k tomu, že z celního hlediska má Česká republika s výjimkou mezinárodních letišť pouze vnitřní hranice (sousedí pouze se státy EU), většina dováženého zboží je na hranicích EU propuštěna příslušnou celní správou do režimu tranzitu. Zboží je

dopraveno do ČR a finální celní řízení pak provádějí celní úřady v ČR (vybírají příslušné clo, rozhodují o propuštění do příslušného režimu, který stanoví, jak lze se zbožím nakládat). To je i důvodem, proč stále v ČR existuje celní správa vykonávající svoji tradiční roli. Obdobně je tomu při vývozu zboží mimo státy EU, pouze v obráceném pořadí.

Území České republiky je součástí celní unie v rámci EU a z toho důvodu jsou zde uplatňovány přímo předpisy EU.

Ministerstvo financí Vám doporučuje se s Vaším dotazem obrátit na Celní správu ČR, resp. Generální ředitelství cel (Budějovická 7, 140 00 Praha 4).

Dotazy obsažené v bodě 4) a v bodě 5) Vaší žádosti podle InfZ ze dne 24. ledna 2025 jsou stejného charakteru, jako dotaz obsažený v bodě 5) Vaší žádosti podle InfZ ze dne 5. listopadu 2024. S ohledem na výše uvedené Ministerstvo financí bod 4) a bod 5) Vaší nové žádosti rovněž podle § 14 odst. 5 písm. c) InfZ **odkládá**.

S pozdravem